

Vážny škodca zimného cesnaku

Fúzavka cesnaková škodí nielen na cesnaku, ale aj na cibuli. Hospodársky významné škody spôsobuje na mladých rastlinách z jesennej výsadby.

Larvy najskôr poškodzujú základ najmladšieho centrálného listu, ktorý žltne a stáča sa, pričom sa veľmi ľahko vyfahuje z rastliny. Neskôr sa spúšťajú dole mäknúcou stonkou až do cibule, ktorá zahŕňa. Fúzavka cesnaková sa aktivuje veľmi skoro na jar už pri teplote vzduchu 0 °C. V podmienkach globálneho otepľovania, keď sú časté mierne zimy, môže byť škodca aktívny aj v týchto mesiacoch, pričom takéto prípady už boli u nás zaznamenané. Výskyt fúzavky preto treba sledovať, najlepšie pomocou žltých vodných misiek s lákadlom, a v prípade silného výskytu zasiahnuť.

Pravidlá ochrany rastlín

Z preventívnych agrotechnických opatrení sa škody môžu

znižovať skorou výsadbou na jeseň, pretože väčšie rastliny sú odolnejšie. Podobne neskoré vysádzanie na jar môže výrazne znížiť napadnutie rastlín.

Cesnak sa odporúča pestovať čo najďalej od vlahajších plôch. Jarné odrody vysádzané na jar fúzavka cesnaková nenapadá.

Z nechemických spôsobov ochrany je významné zakrytie rastlín sieťkami alebo netkanou textíliou počas náletu múch. Toto opatrenie sa musí vykonať skoro na jar pri prvom oteplení a porast nechať zakrytý až do konca apríla.

Chemická ochrana je opodstatnená, ak sa zistí, že sa v poraste vyskytuje 10 a viac percent napadnutých rastlín. Aplikácia insekticidov sa vykonáva na jar v čase náletu múch, kým samičky ešte nenakládli vajíčka. Obdobie letu múch sa

Nálety fúzaviek cesnakových môžu trvať až do apríla

Fúzavka cesnaková (*Suillia lurida*) je hnedá, 8 až 10 mm dlhá mucha so sivohnedými priezračnými krídlami s dvomi priečnymi tmavohnedými páskami. Prezimuje v štádiu imága. Aktivuje sa skoro na jar a nálet trvá až do apríla.

Samičky kladú vajíčka na rastliny alebo na pôdu v ich blízkosti už vo februári, aj keď je porast cesnaku prekrytý snehom, teploty vzduchu sú okolo 0 °C a teploty pôdy pod nulou. Rastliny majú zvyčajne vyvinuté 2 až 3 listy.

Pri teplotách okolo 7 °C sa larvy o dva týždne vyliahnu a zavrtávajú sa medzi listy cesnaku, následne prenikajú do cibule. V jednej rastline sa vždy vyvíja len jedna larva. Masové liahnutie je typické pre marec, vývin lariev trvá 25 až 35 dní. Dospelé larvy zaliezajú do pôdy, kde sa kuklia. Štádium kukly trvá mesiac a vyletené imága v júni prechádzajú do diapauzy. Škodca má za rok jednu generáciu.

dá zistiť pomocou návnad, ktoré sa pripravujú z extraktu cesnaku, cukru a octu. Žlté vodné misky (Mörického misky) naplnené týmto lákadlom sa umiestňujú do porastov cibule už vo februári. V regiónoch, kde sa škodca vyskytuje často, treba aplikáciu postreku vykonať hneď, ako sa zistí výskyt múch. Pretože nálet trvá dlhší čas, po 10 dňoch sa musí po-

strek zopakovať. Povolené sú niektoré prípravky zo skupiny pyretroidov. Pri postreku treba použiť viac vody. Insekticidy sa aplikujú aj vo forme zálievky, ktorá sa vykonáva len raz, 14 dní po prvom oteplení.

Ing. Ján TANCÍK, PhD., Ecophyta, s. r. o.,
Nitra, Prvá rastlinnolekárska služba, Pora-
denstvo pre záhradkárov, foto Juraj MATLÁK,
shutterstock.com, archív redakcie